

Megjelenik hetenként
kétszer:
csütörtökön és vasárnap.

Felelős szerkesztő:
SZENDRŐI JÓZSEF

Szerkesztőség és kiadóhivatal Sopron, Háromhátér 3.

TELEFON 394. SZÁM.

ÚJ ÉLETT

Előfizetési ár:

Egész évre . K 8.—
Fél évre. . . „ 4.—
Negyed évre. „ 2.—

Egyes szám ára 8 fill.

Hirdetéseket a lap kiadóhivatala megegyezés szerint felvesz.

Kéziratokat nem adunk vissza

Társadalmi és ismeretterjesztő lap.

Munkásbiztosítás.

Irta: Horváth Endre.

II. Közlemény.

Azt állítottuk e tárgyú első cikkünkben, hogy a munkások existenciális bizonytalanságának nem teljes ellensúlyozója, orvoslója a munkásbiztosításról szóló 1907. évi XIX. t. c., mert pillanatig tartó segélyeket nyújt; könnyű sebeket gyógyít; míg a megsemmisülés veszélye elé dobott munkás sorsa hidegen hagyja, éppen múltat csináltat és mankót szerez be s a törvény paragrafusai szerint semmi ingerenciája sincs tovább a munkássorsra; t. i. minő az az élet, az a kenyér, melyet egy családos ember súlyos baleset által kizökkentve élete pályájából, neki teljesen idegen új munkakörben szerezhet meg — ha megszerezhet — elég-e, nem-e, az a kenyér a munkásnak és családjának? Avagy szenvedett-e olyan csonkulást az a munkás, hogy egyáltalán képes-e valamit keresni?

Ez az existenciális bizonytalanság adja milliók kezébe a külföldi útlevelét; nem azzal a céllal, hogy meggazdagodjék, hanem azzal a céllal, hogy a külföld fejlettebb ipara és

egyéb vállalatai által nyújtott munkaalakalmakat testi erejének megfeszítésével kihasználva, rokkantsága napjaira magának kis tőkét gyűjtsön.

A munkásnak ez a törekvése tehát teljesen öncélú ugyan; amikor azonban a munka értéke révén — mert hisz a munkakinálatnak és keresletnek is meg van a napi nemzetközi árfolyama — a kivándorlás által megfoglyozott nemzeti vagyoni pótlása válik szükségessé, idegen munkásimporrt által; a kivándorlók által elköttyevetyélt apró birtokokon idegen nemzetközi elemek települnek meg, akik sem érzésben, sem gondolatban nem képesek a nekik hazát adó földhöz simulni és végül a kivándorolt hazafias nyomorúság helyébe, züllött existenciák tódulnak — a munkásoknak rokkantságuk napjaira való jogos vagyonszerzési törekvésük tisztán az állami feladatok területére lép s a magasabb erkölcsi szempontokon felül, a munkások rokkant és aggkori ellátása, fontos nemzetgazdasági, állami kötelezettség is.

Az egész ismert Európában ez a kérdés az utolsó 25 év alatt vetődött fel, a legelső között Németországban

s pedig 1891 óta, tehát azon idő óta, amikor Németország és Anglia között kétségbeesett küzdelem indult meg a világkereskedelemben való hegemoniáért. Ebben a küzdelemben a német tőke horribilis összegekkel van érdekelve a különféle bel- és külföldi vállalatoknál. A főcélja a német tőkének, hogy alkalmas vállalatokkal az angol ipari termékeket leszorítsa ott, ahol teheti a világpiacról. Sehol sincs az ipari konkurrenciának oly egészségtelen hajtása, mint a munka értékelésével való spekulálásnak. A német vállalatok szintén a termelési költségek redukálásával kezdték a konkurrenciát, a munkabérek kartellirozásával. Ennek kihatásai lettek a felette heves munkásmozgalmak, a kivándorlás s ezek csillapítására s egészséges munkásviszonyok kialakítására szolgált a „Reichsversicherungsordnung“ cím alatt napvilágot látott törvény, a munkások rokkant és aggkori biztosításáról.

Ennek a törvénynek fő jellemvonása, hogy a munkás lelkéből kiöli a munkássors bizonytalanságával szült örökös izgatottságot azon intézkedéssel, hogy széles, nagy előrelátással, csekély befizetéssel a munkások rokkant

Lourdesi zarándoklatom.

Irta: S. L.

V.

Az erdő ismét beborult, de most már nem törődünk vele. Utitársaink mindent elkövettek, hogy nekünk, betegeknek kényelmes pihenő helyet készítsenek a kocsiban. Minden hiába! Édes izgatottság vett rajtunk erőt, az egész éjjelt álmatlanul töltöttük. Soha életemben nem köszöntöttem a nap első sugarát oly benső örömmel, mint akkor, hisz azt hozta hírül, hogy célunkhoz érkezünk. Reggel 6 órakor „Lourdes“ aranyos betűi ragyogtak szemembe. Boldogan léptem arra a földre, melynek minden porszemecskéje szent előttem.

Nem néztem körül, nem is láttam semmit és senkit a környezetből, csak előre, minél előbb a grottához, hogy megcsókolhassam édes szűz Anyám lábanyomát. Halom jobbról, balról az előzékenység különféle kifejezéseit, kiakarják venni a táskát kezemből, nem engedem, nem nehéz, elbirom; kérem . . . kérem . . . Végre kénytelen voltam figyelembe venni a meg-

szólítókat, csak akkor láttam, kikkel van dolgom. Még most is szégyenlem, ha reá gondolok, hogy közönséges hordároknak véltem őket. Az önkényes betegápolók szorgoskodtak körülöttünk. Minden aggodalom felesleges, hogyan menjünk, merre menjünk. Mint hallottuk, 5 óra óta várták kis csapatunkat, de a toulousi vonatkozás miatt csak 6-kor érkezünk.

Azt a gyengédséget, igaz keresztény szeretetből fakadó udvariasságot hiába keressük másutt, arra csak azok képesek, akik megértik Krisztus Urunknak az apostolokhoz intézett szavait: „Aki első akar lenni közületek, az legyen a többinek szolgája.“ Minél szánandóbb, riasztóbb kinézésű a beteg, annál nagyobb nyájassággal közelednek hozzá. Egy hatalmas alkatú javakorban levő gróf, aki úgylátszott vezérszerepet vitt közöttük, lépett Rosamunda nővérhez. Rendkívüli ügyességgel az automobilba segítette, pokrócokkal betakargatta, hogy a hűvös levegő ártalmára ne lehessen. 10—15-en foglaltunk még ugyanott helyet. A „brancardière“-ek, miután a legnagyobb gonddal elrendezték nemcsak a betegeket, hanem azok csomag-

jait is, a lépcsőkre állottak és jelet adtak az indulásra. Hogyan, mivel adtak jelet? Keresztet vetettek magukra és elkezdték a szent olvasót imádkozni. Melyik titkot, mennyivel imádkoztak, igazán nem tudnám megmondani. Szempillámat erősen leszorítottam, nehogy kicsorduljanak könnyeim, számam nem mertem kinyitni, mert az első szó hangos zokogásba fult volna. Csak ültem ott kábultan, szívem-lelkemet az Isten jelenléte töltötte be, de szóbeli imára képtelen voltam. Az „Aliance Catholique“ kórháznál szálltunk ki.

Ott várt már a tolókcosi, egy lépést sem kellett a betegnek tennie. Csak mikor már a rendelkezésére álló szobában volt és kifejezte óhaját, mikor kíván a barlanghoz menni, távoztak el az úrak.

Dehogy tudtunk volna még sokáig távol maradni az áldott helytől! Csak az uti port vertük le magunkról; pont 7 órakor, amint meghatároztuk, már jött a gróf úr a kis kétkerekű kocsival, nagy kimélettel belesegített Rosamunda nővért, azután levett kalappal az olvasót előimádkozva megnyitotta a betegek sorát, amelyhez én is

Likőrök, pezsgők, borok, compotok, bonbonok,
felvágottak, konzervek, szalámi és mindenféle
sajtok legnagyobb választékban kaphatók

Gruber János

csemegekereskedésében

Megyei telefon 375.

Sopron, Várkerület 131. szám.

és aggkori ellátását megalkotta s az állami biztosító hivatalokat arra kötelezte, hogy tiszta jövedelmük bizonyos csekély százalékát évről-évre munkás-jóléti intézmények megvalósítására fordítsák. Ezek között is párját ritkító eredménnyel működnek az úgynevezett „Invalidenheim“-ek, amelyekben olyan rokkantakat és aggkokat helyeznek el, akiknek hozzátartozóik nincsenek s jó magukkal tehetetlenek.

A németországi munkások rokkant és aggkori ellátásáról, ennek matematikai rendszeréről következő cikkemben fogok szólni. Itt csak a régi s az 1912-ben módosított „Reichsversicherungsordnung“ egy-két példaképpel szolgáló intézkedését kívánom megemlíteni.

Törvény szerint rokkantnak kell elfogadni minden munkást, aki egészségi indokokból nem tudja megkeresni egy harmadát az azon vidéken szokásos munkabéren.

A közigazgatási hatóságok az állami biztosító intézetek helyi szervei, amelyek a jogkereső munkásoknak rokkant és aggkori ügyekben ingyenes jogsegéllyel tartoznak.

Az iszákos munkások aggkori és rokkantjára a helyi hatóságok természetesen utalják ki.

A 26 héten túl beteg biztosítottak minden további eljárás mellőzésével rokkantsági járadékot kapnak felgyógyulásukig. (Ideiglenes betegségi járadék.)

Az állami biztosító intézetek a beteg munkást, nehogy állandó rokkant legyen, ha gyógyítható, gyógyintézetbe küldik; ezen időre azonban a beteg

munkáscsaládját állandóan segítik.

A 15 éven aluli gyermekek után is kapnak a rokkant munkások járadékot, minden gyermek után az atya járadékának $\frac{1}{10}$ részét; azonban az ilyen járadék nem lehet nagyobb, mint az atya másfélszeres rokkantjára.

A munkás özvegye férje jogán; a keresetképtelen férj, ha nem volt biztosított, a biztosítás kötelékében állott elhalt neje után özvegyi járadékot, a biztosított azon járadékának $\frac{3}{10}$ részét, amelyet élvezett volna, ha életben marad. Ugyanezen $\frac{3}{10}$ részhez az államévi 50 márkával járul.

Árvajáradékot kapnak az igényjogosult elhalt férjbiztosított 15 éven aluli törvényes árvái, avagy az igényjogosult nő után hátramaradt apátlan 15 éven aluli árvái, amikor a nő törvénytelen gyermekei is ellátatlanoknak tekintetnek.

Ezenkívül fizetnek özvegypénzt is a férj halála után abban az esetben, ha férj és hitves is biztosítottak voltak. Az özvegypénz az özvegyjára 12-szerese, egyszer és mindenkor.

Árvakelengyét minden 15 évet betöltött árva kap, ha szülei: atya és anya biztosítottak voltak. Árvakelengye egyszer és mindenkor, az árvajáradék 8-szorosa. Az árvajáradék áll az államiból minden évben kiutalt 25 márkából, s az elhalt biztosított atya élvezhetett rokkantjára járadékának az első gyermekre, vonatkozólag $\frac{1}{20}$, a többire nézve $\frac{1}{40}$ részéből.

Az állam azonkívül minden aggkori és rokkantsági megállapításnál a kedvezményezettnek évenként még 50 márkát fizet.

Ilyen és ehhez hasonló törvény erejével biztosított kedvezményekkel kötötték a német munkásokat a hazai rögöz, hogy a német birodalmi parlamentben mondhatta Bebel, midőn a hadügyi költségvetés elutasításánál a francia revanch lehetőségét vetették szemére: „nekem itt, e parlamentben csak elvem a hazátlanság. Am jöjjön a francia, mi szociáldemokraták valamennyien fegyverbe állunk, a mi életünk a mi német hazánké!“

Azt hiszem, mégis ez volt a német szociális törvényhozás legszebb gyümölcse.

Jobb jövő virrad reánk, ha az állam a német birodalmi parlamenttel hasonlóan szintén megalkotja a magyarországi munkások rokkant és aggkori ellátásáról szóló törvényt, de nem tudom, ha Magyarország követni fogja a német példát, Bokányi is követni fogja-e Bebelt?

Csorna és vidéke Sopronban.

A Csornán felállítandó középiskola lázba hozta a fél Rábaközt. F. hó 14-én ezen iskola érdekében nagyszámu, impozáns, 150 tagból álló küldöttség érkezett Sopronba, hogy herceg Esterházy Miklós, gróf Cziráky József, Baán Endre dr. főispán s egyéb előkelőségek jóindulatát, pártfogását az ügynek megnyerjék. A küldöttség 10 óra körül érkezett a megyeházára, ahol azonnal az ülésterembe vonult. Mintegy fél óra múlva megérkeztek az előkelőségek, a közigazgatási bizottság tagjai is, kik előtt Östor Lajos dr. tolmácsolta Csorna és a járás kívánságát.

A kitünően előadott, magasan szárnyaló beszédből kiemeljük a következőket: Mint a vármegye legnépesebb, legnagyobb forgalmi községének Csornának és a Rábaköz 36 községének küldöttei jöttek el, hogy

csatlakoztam. Kimondhatatlan érzet az, mely az embert hatalmába ejti, amint a betegek kocsiját húzó éltes mágnásokon, fiatal leventéken végig tekint. Valódi hősök, Máriavagok ők. Ha vállakra le is vennék legjobb ékességüket, a szíjakat, átszellemült arcuk vidám, derűs tekintetük, a betegek közt éber, gondolatlelő figyelmük s folyton imádkozó ajkuk elárulná kilétüket. Ekkora csodáját a Máriaszeregetnek, hűségnek és hálának sehol e világon nem találjuk, csak Lourdesban.

Útban a grottafelé a templom előtt elhaladva gyönyörű, koronázott Máriaszobron akad meg szemünk. Egy pillanatra megáll a menet, itt üdvözli először a szep-lőtelen szent Szűzet. Innen néhány lépésnyire fehér márványba faragott remekmű hirdeti a bolds. Szűz csodás hatalmát. Egy kanyarulattal váratlanul a csendes kis Gávé partjára jutunk. Remegett szívem az örömtől, a boldogan tovasiető hullámok felett már a szent Szűz mosolya lebeg felénk: közel a barlang!

A Szeplőtelen lábánál pompázó virágerdő illatával telített hűvös reggeli lég öle körül, még egy-két lépés, hangosan dobogó szívvel, szinte mámorosan hullottunk térdre az ég Királynőjének földi trónja előtt. Hangtalanul tapadt szemünk a sötét sziklabarlangból reánk tekintő szoborra. Nem a hideg követ, más édes tüneményt, meleg mosolyú földöntúli lényt láttak ott lelki szemeink. Hogy mit beszélt lelkünk, a szívnek melyik jaj-a volt az első, melyet édes jó Anyánknak elpanaszoltunk, ki tudná azt megmondani?! Ha megnyilott ajkunk, nem tudott az mástrebegni mint: ave, ave, ave Maria!

A grottaoltár kis csengetyűje figyelmeztetett bennünket, hogy szent mise kezdődik. Zárandoklatunk vezetője Tóth János plebános úr mutatta be a szent misét, mialatt P. Cyrill kezéből mindannyian megáldoztunk. Istentisztelet után a beteget elviszik egy kissé távolabb a szent helytől, hogy erősítőt vehessenek magukhoz. Emberi alakba öltözött angyalok szolgálják őket, idős, ifjú, előkelő hölgyek, apácák, egyik korszóval, a másik kávéskannával, a harmadik süteménnyel s egyéb élelmiszerekkel jár körül, kínálva, becézve, enyhítve a beteget.

Eközben 9 óra lett, az első fürdő ideje. Az épület előtti szép tágas téren gyülekeznek a betegek. Rendezés, beosztás lehetlenné teszi a legkisebb toladást, zavart. A legnagyobb hidegben, a legforróbb napon példás türelemmel vár mindegyik, míg a sor reá kerül.

A IX. jelenésben azt parancsolta a boldogságos Szűz Bernadettnek, hogy igyék a forrás vizéből. Bernadette körül nézett, de forrást sehol sem látott. Megindult tehát a Gávé patak felé, de a szent Szűz visszahívta és a barlang baloldalán a sziklára mutatott. A leányka odament, de forrást ott sem látott, erre ujjával egy kis gödröt ásott a földbe s azonnal hajszál finomságú, kristálytiszta víz bugyogott elő, a vízmennyiség hamarosan növekedett. Ma már a sekrestye közelében levő 12 csapon át másodp.-ként körülbelül 80 liter víz folyik ki, itt isznak, mosakodnak egészségesek, betegek tetszés szerint. Ezt a vizet vezették a forrás közvetlen közelében levő fürdőbe. A fürdő három részben épült, külön bejáratú a férfiak, külön a nők számára. A középső

rész előtt a betegek fürösztése alatt egy pap áll, aki szívet, velőt átjáró könyörgő hangon imádkozik: Úram, akit szeretsz, beteg! Úram, add, hogy lássak! Úram, add, hogy halljak! Betegek Gyógyítója, könyörgj érettünk! stb.

A beteget kocsijukból kiemelve, keréken járó kis székeken tolják az épületbe, ahol a hivatalosan kinevezett betegápolók, illetve ápolónők várnak reájuk. (Múlt évi nyár folyamán nyerte el kinevezését Horváth Gáborné bárónő, aki már oly sok áldozatot hozott a lourdesi szt. Szűz tiszteletére a magyar zárandokok érdekében.) Először egy kis előcsarnokba lépünk, melyből függöny választja el a tulajdonképeni fürdőt.

Folytonos ima mellett 3 lépcsőfokon vezetik le a beteget a medencébe. Az első fürdésen május 6-án 9 órakor estünk át. Bizony dideregtünk, mikor a különben is hideg időben a fürdő jéghideg kövezetére léptünk. Szegény Rosamunda nővér is csak úgy reszketett. Levettük róla a fűzőt, melyet 3 év óta viselt, intettek az ápolónők, hogy lehet, menjünk. Csakhogy ő nem bírt még mozdulni sem, úgy feküdt B. nővér kezei közt, mint egy tehetetlen gyermek. Rögtön készen voltak a segítséggel, lepedőket hajtottak össze, öten megfogták és vitték a medencébe. Csak egyszer merítették bele, halálra vált arca megijesztette a környezetet. Abban hagyták a szokásos imákat, egyik hölgy jónak látta a haldoklók imájába kezdeni, miközben a legnagyobb sietséggel öltöztették, élesztgették. Hogy az ápolónők szeme sem maradt szárazon, azt hiszem mondanom sem kell.

(Folytatjuk.)

pártfogást és támogatást kérjenek ahhoz, mihez a törvénytől fogva joguk van, mert Csorna lakosságának száma meghaladja a 8000-et, a törvény pedig kötelezővé teszi egy már 5000 lakóssal bíró községben felsőbb iskola felállítását. A viszonyok és körülmények is indokoltá teszik annak létesítését. Olyan községről van szó, mely por- és sártengerből önjerejéből virágzó várossá fejlődött; mely százezeret áldozott, hogy az épülő vasutak gócpontja lehessen; közel egy milliót áldozott aszfalt utakra; százezer koronát gyűjtött építendő kórháza javára. És nem egymagában Csorna kéri ezt a kegyet, hanem 36 községnek 50.000 lakója annál is inkább, mert Csorna ezen községekkel majdnem mind közvetlen vasúti összeköttetésben van; és kéri ezt kulturális cél mellett a mosoni német nyelvű szomszédokra való tekintettel, magyarosítási szempontból is. Kérélmük elsősorban egy gimnáziumnak vagy reáliskolának létesítésére irányul. S remélik is annak teljesítését, mert a győri iskolák túlszűfoltak és az ágyugyár üzemének megkezdésével legalább 300 középiskolai tanuló marad iskola nélkül. Ha azonban a középiskola felállítása lehetetlen volna, úgy megelégednék Csorna egy polgári fiú és leányiskolával; hajlandó lenne a megszavazott 100.000 K és évi 1600 K segélyt ennek is kiutalni. Kéri tehát Esterházy Miklós herceget, Dr. Baán Endre főispán, Cziráky József gróf urakat, hogy kérényüket magas befolyásukkal támogatni s odaadni kegyeskedjenek, hogy a kért iskola már az 1915-ik év őszén működését megkezdhesse.

Östör Lajos dr. nagyhatású beszéde után herceg Esterházy Miklós szívélyesen ígerte, hogy az iskola érdekében örömmel mindent el fog követni; azt hiszen Csorna és vidéke megérdemli. Majd Baán Endre dr. főispán válaszolt a beszédre, kijelentvén, hogy a küldöttség nagy száma már indokolja a csornaiak jogos kívánságát. A vallás- és közoktatásügyi miniszternél személyesen közbe fog járni, hogy a szónok által előadott súlyos érvek figyelembe vétele mellett a csornaiak kérélméi teljesíthessék.

Ugyanitt említjük, hogy a csornaiak kérélmét, az ünnepélyes fogadtatás után a közigazgatási bizottság is tárgyalta. Elhatározták, hogy a csornai középiskola felállítása érdekében a miniszterhez meleghangú feliratot fognak intézni. A pártoló feliratnak és a megyei közéletet vezető férfiak jóakaratu pártfogásának mindenestre meg lesz a kellő sikere. Csorna és vidéke, amely eddig is számtalan tanujelét adta a kultúra iránti fogékonyságának, bizonyára megérdemli azt, hogy a kulturális haladás egyik főeszközét, a középiskolát megkapja.

Vasárnapi krónika.

Pista bácsi bizonyítványt kapott.

Bölcs Pista bácsi levizsgázott a városházán és zsebre gyűrte az írás-olvasás tudását igazoló bizonyítványt. Jó magyar szokáshoz híven a nagy esemény után egy kis áldomást rendezett maga-magának, jókora sonkacsonttal állítván be a bormérésbe. Mire a második pohárnál tartott, az asztalánál ülők figyelemmel lesték a választóvizsgáról szóló beszámolóját.

Hát csak amondó vagyok, gyáva legény, aki még ezt a vizsgát sem meri megpróbálni. — Egyik asztaltársa ellenkezik: — Nem vagyok bíz gyáva legény, de még sem megyek vizsgázni. Az ember nem tud eligazodni, hogyan és hol kell jelentkezni, micsoda mindenféle keresztelőlvelet, oltási bizonyítványt, katonakönyvet, munkakönyvet vagy egyéb írást vigyen magával. Meg aztán a magunkfajta ember nem tud ám olyan patenul olvasni és olyan cifra betűket vetni, mint az ókulás professzorok. Azért hát inkább nem kell a választójog, úgysem veszem sok

hasznát, csak minden öt évben egyszer. Azért meg nem érdemes írásokat beszerezni, jelentkezésre szaladgálni, néhány munkanapot mulasztani, hogy aztán még annak tetejében, ha az uraknak nem tudok elég szépen írni és olvasni, még ki is nevettesem magam, vagy pláne, hogy meglelt ember lételemre talán még meg is bukjak.

— Mondja rá Pista bácsi: Nem jól beszél öcsémuram. Az egész dolog igen könnyű és nem jár semmiféle fáradsággal. Ha annakidején elvégezte az elemi iskola negyedik osztályát, egy levelezőlapot ír az iskolának, hogy: Én, Horváth Péter, születtem 1886. március 20-án, 1896-ban jártam a nagyfalusi népiskola 4. osztályába. Tisztelettel kérem, megvan-e még a bizonyítványom. — Ha megvan, elkéri az iskolától s nem kell vizsgázni. Ha azt írják, hogy nem adhatnak bizonyítványt, akkor még aznap bemegy a városházára (aki falun lakik, levelet ír a főszolgabírónak), hogy jelentkezik vizsgára. Nem kell sokféle írás, csak egy olyan írás, amelyikkel igazolni tudja, hogy kicsoda. Ilyen lehet a keresztelőlvelet, vagy a katonakönyv, vagy a munkakönyv is. Aztán nem is kell a vizsga miatt napokat mulasztani; amelyik napra behívják, azon a napon le is vizsgáztatják.

Hát aztán hogyan folyt le a vizsga, Pista bácsi? — Hát csak amolyan rövidesen. Kezembe adtak egy könyvet, elég nagy betűvel volt nyomtatva, jobban lehetett olvasni, mint az újságot. Az egyik úr azt mondta: Olvasson innen egy pár sort. Kezembe fogtam a könyvet s bizony egy kicsit lassan, húzva ment a dolog, de mire 3-4 sort elolvastam, azt mondták, hogy elég, látjuk, hogy ért az olvasáshoz.

Arra egy másik úr papírt és tollat adott, hogy írjam le, amit előmond. Persze az írás még lassabban ment. Minden szót külön diktáltak. Azt kellett írnom: „Értelmes emberre van a hazának szüksége. A tudást mindenki elismeri és becsüli.“ — Ennyi volt az egész. Megnézték az írást, azt mondták, jól van. Egy kis malac is volt az első sorban, no meg, amint vettem észre, itt-ott hiba is lehetett, de hát régen volt már, hogy iskolába jártam, az ember kitanul belőle. Ezt az urak is tudják, nem is veszik hát olyan szigoruan. Kezembe adtak egy bizonyítványt, hogy tegyem el jól. Az egész vizsga nem telt egy fél órába sem, pedig azalatt talán tízen is olvastunk, irtunk. — Hát aztán most mit ér azzal, hogy választó lehet? — Hogy mit-e? Azt, hogy olyan követre szavazok, amelyik legjobban törődik a szegény ember ügyével. Meg, amelyik ebben a veszedős világban azt igéri, hogy tisztességes keresztény ember módjára nem engedi, hogy minket mindenhol hátraszorítsanak. Azért öcsém, csak vágj neki a vizsgának, mert ha a keresztény népnek minden fia szavazathoz jut, nagyobb tekintélyünk lesz és a mi szavunk lesz a döntő. Elég sokan volnánk hozzá, de persze törődni kell a dologgal!

— És mindnyájunk helyeslő bólintása mellett fenéig úrítván poharát, választópolgári öntudattal indult hazafelé, hogy a bizonyítványt az asszony is lássa. Az ember nem tudhassa, hogy ezután nem-e az asszony is nagyobb respektussal és kevesebb nyelvelessel lesz Pista bácsi vizsgázott választó erányában.

Hirdetések

e lapban nagy eredmény-
nyel járnak! Olcsó árak!

Egy különbejáratú

butorozott szoba

junius hó 1-től kiadó. Cím a kiadóban.

Hirek.

Személyi hir. Baán Endre dr. főispán, Hajas Antal alispán és Fertács Jenő főjegyző kíséretében hivatalos ügyekben Budapestre utazott. Szombaton azonban az alispán s főjegyző urak már hivatalban voltak.

Kinevezés. Öfelsége dr. Márkus Ferenc soproni ügyvédet a csornai kir. járás-bírósághoz albiróvá nevezte ki. Kinevezéséhez őszinte szívből gratulálunk.

Postásestély. Jól sikerült fényes estélyt rendeztek szeretett postásaink az újonnan kinevezett főnök Missuray Ágoston pt. felügyelő s az eddigi h. főnök Krump Miklós pt. felügyelő tiszteletére. A Pannoniában megtartott szép estélyen megjelent a Sopron 1. sz. hivatal tisztikara, számos hölgytagjával együtt, teljes számban. Nem egy pompás felköszöntő hangzott el. A személyzet mindkét ünnepeltnek tisztelete s halála jeléül díszes virágcsokrot nyújtott át. Az estély mindvégig kedélyes hangulatban folyt le.

Esküvő. Németh István sopronmegyei tb. vármegyei ülnök f. hó 20-án tartja esküvőjét Mihályiban, Putz Erzsikével.

Adóhivatalunknak elismerés. A városi közigazgatási bizottsági ülésen a polgármesteri ügykör kapcsán Schwarz Sándor dr., a városi adóhivatalnak elismerés megszavazását indítványozta azért, mert anélkül, hogy erre jogszabály szerint kötelezve lett volna, a III. osztályú kereseti adótárgyalásokra az érdekelteknek személyre szóló értesítést küldött. Javasolja egyúttal, hogy kérjék fel a városi adóhivatalt, hogy a végrehajtások fogantatása előtt egyenkinti intést küldjön szét, mert a hirdetményi felhívástól eredményt nem lehet várni. A két indítványt a bizottság elfogadta.

A soproni Kath. Népszövetség igazgató-tanácsa Ullein József kir. tanácsos elnöklete alatt f. hó 13-án ülést tartott. Mérei Kálmán dr. az állandó választmány elnöke, a választmány fontosabb határozatait terjesztette elő, melyeket az igazgató-tanács egyhangulag elfogadott.

A soproni kerületi kereskedelmi és iparkamara Ullein József kir. tanácsos elnöklete alatt május 19-ikén (kedden) délután 4 órakor a kamarai székház gyűléstermében (Lackner Kristóf-u. 3. sz. I. em.) rendes közgyűlést tart. A tárgysorozaton szerepelnek a többek közt a következő pontok: 1. Az ipari munkának vasárnapi és ünnepnap szüneteléséről szóló törvényjavaslat. 2. Az ipari bíróságokról szóló törvényjavaslat. 3. A hazai ipar fejlesztéséről szóló törvény megújítása. 4. Jelölés a 600 K-ás ipari ösztöndíjra. 5. Nagy József kamarai beltag indítványa az iparostanoncok husvéti és karácsonyi iskolaszünetének kiterjesztése tárgyában. 6. Posch Ferenc kamarai hivatal-szolga véglegesítése.

Népiskolai tanítók jutalmazása. F. hó 14-én délelőtt tartotta ülését Hajas Antal alispán elnöklete alatt Várits Károly győri kanonok, Németh János kapuvári, Nagy Mihály kismartoni prépostok, Kakas János dr. árvaszéki elnök, Scholtz Ödön esperes, Molnár Béla földbirtokos és Fertács Jenő főjegyző jelenlétében az érdemes vármegyei néptanítók megjutalmazása tárgyában alkotott szabályrendelet alapján működő bizottság. A következő jutalmazások történtek: 1. Burgmann Rezső kismartoni állami elemi iskolai igazgató és Prónai Ferenc fertőszéleskúti r. k. elemi iskolai igazgató-tanító egyenkint 300—300 koronát kap a magyar nyelv sikeres oktatása körül szerzett érdemeik elismeréséül. 2. Esterházy herceg 200 koronás díját és a vármegyétől 100 koronát, összesen 300 koronát kap Balogh János felsőpulyai r. k. elemi iskolai tanító. 3. Rasztovits János sopronhorpácsi r. k. tanító 200 koronát a

Dunántúli Közművelődési Egyesülettől és 100 koronát a vármegyétől, összesen 300 koronát. 4. Ugyancsak 300 koronát Kiss Gyula edvi ev. népiskolai tanító és 5. 300 koronát vármegyei alaphól Schrauf Endre ev. iskolai tanító a tanítás és a népjóléti intézmények stb. terén szerzett érdemeik jutalmazásául.

A soproni Szt. Vince-egyesület közgyűlése mint értesülünk, nem ma, hanem június hó egyik vasárnapján lesz.

Ujabb római leletek. Sopronban, az erdei Szt.-Jakab-féle kápolna közelében levő dr. Kováts Erazmus árvaszéki jegyző tulajdonát képező löwkerkben f. hó 14-én a földnek nivellirozása közben, kb. 1 méter mélységben, egymástól 15–20 méternyi távolságban, latin felíratú sírköveket s tört oszlopot találtak. A sírkövek elseje 2 méter magasságú, 70 cm. szélességű, 15-16 sor latin írással van ellátva, keménykőből, teljesen ép. A tetején koszorúba foglalt összekulcsolt kézfejek láthatók. A második sírkövek felső része letört, de a latin írás ezen egészen tisztán olvasható; körülbelül másfél méter magas s 1 méter széles; a szélén vésetekkel. A harmadik lelet alja négyszögletes, fölül pedig gömbölyűre faragott puhább mészkő, melynek felsőrése valószínűen a közelben fekszik. Az azonban romlott, írás rajta nem észlelhető. Úgy hisszük, hogy ez egy oszlopnak alsó része. Ujabbán egy negyedikre is már bukkantak, mely még a föld méhében rejlik. A sírkövek alatti sírokat tulajdonos eddig még nem engedte érinteni, tisztán csak a sírköveket emelték ki. Találtak azonkívül még e területen bronztárgyakat, edényt, fibulát. Kugler Alajos városi főlevéltáros a helyszínen már megjelent. Tanácskozások, vizsgálatok folynak. Érdeklődéssel várjuk a folytatást.

Menetrend ellen irányuló panaszok.

A vármegyei közigazgatási bizottságnak legutóbb tartott ülésén szóba hozták a Sopron—Lajtaújfalu közti vonatközlekedés tárgyában az igazgatóságnak a vármegyéhez intézett átiratát, mely szerint az említett bajokat vizsgálat tárgyává teszik s az eredményt annak közlik. Evvel kapcsolatban felszólalt Németh János prépost és felhívta a bizottság figyelmét arra, hogy a Máv. májusi menetrendjét úgy állapította meg, hogy Sopron megye egyes községeinek lakossága kénytelen a déli vasutársaság távolabb eső állomásait felkeresni, ha jobb összeköttetést akar magának szerezni. Olybá tűnik a menetrend egybeállítása, mintha egy bizottság a déli vasút malmára akarná hajtani a vizet. Erélyes intézkedésre van szükség. — Ugyancsak a városnak legutóbbi ülésén Rosenfeld Náthán dr. indítványára a bizottság elhatározta, hogy felír a kereskedelmi miniszterhez, hogy a rábaközi Máv. vonalnak májusi menetrendjét módosítsa, mert Beled és vidékének Sopronnal való vasúti érintkezhetése az új menetrend szerint sokkal nehezebb, mint volt az októberi menetrend szerint. Némkülönben Schwartz Sándor dr. indítványára elhatározza a közigazgatási bizottság: felír a kereskedelmi miniszterhez, hogy addig is, míg a ruttká—fiúmei vonalat a menetrendbe beállítják, ezen a vonalon Sopronon át közvetlen kocsit járassanak.

Kaboldról jelentik: A szépitőegyesület buzgó munkavezetője befejezte a köztereken végzendő tavaszi munkákat; a sétányok szakértelemmel nyesett bokrai, a gondozott pázsit, frissen kavicsozott sétautak, tetszetős új fasorok, padok oly kedvező látványt nyújtanak, hogy bizonyára elismerésre számíthat a derék egyesület a szorgalmas munkáért. A jó példa egyébként a lakosság körében dicséretes utánzásra lel: a házak előkertjeire több gondot fordítanak, a gyalogjárót kavicsozzák, a takaré- és kölcsönegylet és a házával egysorbéli lakosok a a közteret egyengetik stb., szóval nyaralóink törzsközönségére ezidén is kellemes meg-

lepetés vár. A napokban jelezte érkezését Pollák Albert salzburgi antikvárius, udv. szállító is, ki már több mint 30 éve hűséges vendége Kaboldnak, és eljön ismét P. Pucher Anaklét alvinci plébános, az erdélyi püspök gyóntatója és bizalmasa is, aki szintén évek hosszú sora óta Kaboldon nyaral. A fagy számbavehető kárt nem okozott, a bőséges esőzés pedig sokat javított a terméskilátásokon, ez szolgál vigaszul azoknak is, akiknek a mult vasárnapra tervezett népnünnepélye „vizzé vált”. Nyári lakásokat készséggel közvetít a kaboldi körjegyző.

Vasúti és távirászezred Sopronban.

A delegáció hadügyi albizottságában a referensek jelentése során a hadügyminiszter kijelentette, hogy a magyarországi csapatok számát azzal fogják szaporítani, hogy az új vasúti és táviró ezredet Magyarországon, Sopronban állítják föl. Tudvalevőleg Sopronban van már a táviró ezred egy zászlóalja. Mihelyt az ezred idekerül, fölállítják az önkéntes iskolát is.

A népszövetségi tagok figyelmébe!

Azon népszövetségi tagok, akik tagsági igazolványukat elvesztették és a fürdőkezelvényeket igénybe venni óhajtják; új tagsági igazolvány kiállításáért forduljanak Bokor Ignác titkárhoz, Árokszer-u. 17., ki hétköznaponként 1/23—3 óráig a tagok rendelkezésére áll.

Kismarton. A földmivelésügyi miniszter Felső- és Alsókismartonhegy község vízvezetékéhez 6500 korona államsegélyt utalványozott az alispán kezébe. Az új vízvezeték 52.720 koronába kerül.

Hamis bankók. Utóbbi időben különösen 10 és 50 koronás hamis bankókkal árasztották el a vidéket, természetesen még ismeretlen tettesek. A hamisítványok alapszíne sötétebb s a figurák keményebb rajzúak. Óvakodjunk tehát e bankóktól!

Várakozók figyelmébe.

A soproni kereskedelmi és iparkamara által kiadott vásári helypénzdijszab.-gyűjteménynek Zala-, illetve Moson megyére kiterjedő harmadik és negyedik füzetét most hagyta el a sajtót. A füzetek hasznos szolgálatot tesznek mindenkinek, aki az egyes községek eltérő helypénzdijszabásainak határozmányai tekintetében hivatalos adatokon alapuló tájékozódást kíván szerezni. A terjedelműkhöz képest olcsó füzetekre azzal hívjuk fel olvasóink figyelmét, hogy a zalamegyei díjszabást 50, a mosonmegyeit pedig 10 fillérnek levélbélyegeken való beküldése ellenében a kamara bármely érdeklődőnek bérmentve megküldi. Ugyancsak megrendelhető még a kamaránál a sopronmegyei díjszabás 30, a vas megyei díjszabás pedig 40 fillérért.

SFAC—Szombathely S. E. vasárnap f. hó 17-én a sörgár melletti sporttéren a szombathelyi csapat fog mérkőzni a sopronival. A két rivális egyet már régóta vetekedik egymással a babérért. Legtöbbször a soproni győzött; utolsó találkozásnál azonban már a szombathelyi verte meg a mi csapatunkat 2:0-ra. Részt fog venni csapatunkban több kiváló játékos; elég, ha csak Horváth, Kammerloher, Mansky, Heinz, Freiler neveket említjük s máris a győzelemhez erős a bizalmunk.

A „Soproni Iparosok Kereskedő-Munkások Testező Köre“ vasárnap pihenteti csapatát, mert áldozó csütörtökön a Wiener „Rudolfshügel“ csapatával mérkőzik. Mint értesülünk igen nehéz napjai lesznek a „S. I. K. M. T. K.“-nek. A közel jövőben a „Wiener Athletikai Club“-bal, újból az „ETO“-val és a Simmeringi „Germánia“-val fog mérkőzni. Tehát igen szép és élvezetes mérkőzésekre van kilátása a soproni közönségnek. Dicséret hangján szólhatunk a „S. I. K. M. T. K.“ vezetőszögéről, dacára a közönség mostoha pártfogásának; nem sajnál áldozatot hozni e sportnak, hanem élvezetes napokat akar szerezni Sopron város sportkedvelő közönségének, hogy meg-

szerettesse azokkal is a labdarugás sportját, akik aziránt eddig bizonyos ellenszenvvel viseltettek.

Balf kénes gyógyfürdő forrásai páratlan hatásuak csúsz, köszvény és női bajoknál; lithiumos savanyuvize pedig vesebajoknál és tüdőhurutoknál a legjobb sikerrel alkalmazható. Felvilágosítást nyújt Balf gyógyfürdő igazgatósága, vagy a tulajdonos: Dr. Wosinski István örökös római gróf.

Gabona-árak. Buza 27:00—28:00, rozs 20:00—20:40, árpa 17:00, zab 16:40—17:00, tengeri 00:00—00:00, széna 7:00—10:00, szalma 4:70—6:40.

Ország-világ.

A bajor királyi család Szombathelyen. A sárvári birtokán tartózkodó Lajos bajor király és fenséges neje gyermekeikkel és kíséretükkel együtt csütörtökön Mikes János szombathelyi püspököt látogatták meg. A püspök a fenséges vendégek tiszteletére díszebédet adott. A díszebéd után a fenségek a megjelentek társaságában még hosszabb ideig időztek, majd szívélyes búcsuvétel után autón visszatértek Sárvárra.

Kossuth állapota. A nagybeteg állapotáról mindennap kedvezőtlenebb jelentések érkeznek. A beteg nem táplálkozik, csak vizet vesz magához. Esmélete sokszor zavart s a gyengeségtől már beszélni sem tud. Állapota reménytelen.

A pápa a békéért. Chile vatikáni követe, hosszabb tanácskozást folytatott Merry del Val pápai államtitkárrel Mexikó helyzetéről és a béke lehetőségéről. A biboros államtitkár a mexikói érsekhez a következő táviratot küldte: A pápa a három délamerikai köztársaságnak a béke érdekében való nagylelkű közbenjárását azzal az élénk óhajással kíséri, hogy a mexikói béke és nyugodt fejlődés helyreállítására irányuló fáradozásukat siker kísérje. A pápa igen örülne, ha ezt az óhajását és érzéseit Mexikó köztársaság elnökének és befolyásos személyiségeinek tudtára hozná. Mexikó mindenkor tanúságot tett a katolikus világ feje iránti változatlan tiszteletéről. A pápa kéri az érseket, hogy óhaját Huertánál és Mexikó valamennyi befolyásos emberénél támogassa.

A sárvári népnünnepély. A bajorok királyát, III. Lajost, családjával együtt szeretettel ünneplik Sárváron, mint egy népszerű földesurát valami zsellérközség. Amerre elhalad autón, vagy kocsin, mindenütt éljenzik és mélyen megsüvegelik. A király most sorra járja környékbeli uradalmait s minden nap udvari ebédet ad várában, ahová a vidéki földbirtokosoknak, közigazgatási vezetőembereknek van belépésük. Vasárnap nagyszabású népnünnepélyt rendeznek a bajor király tiszteletére a „szatmári“ erdőben. Vas megye legtávolabbi részeiből is sokan mennek el a sárvári népnünnepélyre, melyen a király, a királyné s öt leányuk is részt vesznek. A királyi családnak díszes tribünt emelnek. Az elhelyezkedéskor rögtön megkezdődik a népnünnepély, melyet a sárvári polgári fiúiskola egyenruhás tornacsapatának díszgyakorlata vezet be.

Vallásoktatás mellett. A közvélemény tiltakozása a vallásüldözés, a pedagógiai jelszavakba öltöztetett kulturharc ellen azt mutatja, hogy Szent-István országa mélysegesen érzi a vallás, az erkölcsi nevelés történelmi jelentőségét. A keresztény tábor állásfoglalása, megmozdulása a maga impozáns nagy arányaival fényesen dokumentálja, hogy a destruktív szellemet tulajdonképpen csak egy erőszakos, egy lármás kisebbség képviseli, amely hangzatos jelszavakkal igyekszik félrevezetni és terrorizálni a milliókra menő keresztény társadalmat. A napokban a közoktatástügyi miniszter jelentette ki, hogy fenn fogja tartani, az ország érdekében, a mai közoktatás alapjait. B a r c z y

István dr. polgármester is hasonló értelemben nyilatkozott. Es amikor kijelentette, hogy a közoktatást a törvényben meghatározott szellemben akarja megőrizni, elítélte és perhorreszkálja a fővárosi tanítók mozgalmát is. A polgármester a küldöttséget délben fogadta, hol lovag Ember Károly nagyobb beszéd kíséretében nyújtotta át a memorandumot és a tizennyolcezer tiltakozó aláírást tartalmazó könyvet.

Andrássy Gyula gróf nyilatkozatai.

Két hónapi távollét után Andrássy visszaérkezett Budapestre s már utközben érdekes nyilatkozatokat tett balkáni tapasztalatairól. Egy lap munkatársa előtt pedig a következő nyilatkozatokat tette: Három ízben találkoztam a német császárral. Első ízben a korfui muzeumban találkoztunk, ahol a német császár, aki nagyon érdeklődik a régiségek iránt, hosszas előadást tartott előbb az egyes kiásott tárgyakról, azután azokról a korszakokról, amelyekből ezek a régiségek fennmaradtak, majd több régészeti kérdéssről. Másodízben a görög király balkonján találkoztunk, még pedig úgy, hogy processzió volt, amelyet a német császár a görög királlyal együtt a görög király balkonjáról nézett végig. Én a processziót alulról néztem s mikor a balkonról megláttak, felhívtak. Harmadízben: A korfui ásatások színhelyén, ahová a német császár gyakran kijárt. Itt egy délután találkoztunk. E találkozás három órától este hétig tartott. A görög királlyal két ízben beszélgettem. Korfuból elutaztam Albániába, Durazzóba. Meglátogattam Wied fejedelmet és nála ebédeltem. Wied fejedelemnek sok nehézséggel kell még megküzdenie. Északon nagy gondot okoz a határ kiegészítése, délen pedig a görög-kérdés. Durrazóban láttam egy csomó albán szökevényt, akik a montenegrói hatalom elől szökönek arról a területről, amelyet Európa Montenegrónak adott. Ezeket a menekülteket Albániának kell eltartania, ami sok költségbe kerül. Durrazóból Szkutariba utaztam, onnan pedig Cetinjebe, hol Nikita királynál audiencián voltam. A király kocsiján körülvittem Cetinjében és megmutatta a város nevezetességeit. Többek között megmutatta azt az ágyut, amelyből a balkáni háborút bevezető első lövés elhangzott. Az ágyut, amelyet Nikita fia sütött el, mint emléket, a város egyik közterén, egy klastrom előtt állították ki. Nikita király egy rendjelet is adott nekem.

Nemzetközi tej- és tejtermékpiac.

A svájci parasztszövetség árjegyző központja most adta ki ennek az évnek első negyedéről szóló jelentését a nemzetközi tej- és tejtermékpiacról, amely lényegesebb részeiben a következőket tartalmazza: Az év első negyedében a tejtermelés Ausztria, Németország, Svájc, Norvégia és Hollandiában jelentékenyen nagyobb volt, mint a múlt év első negyedében. Emelkedés mutatkozik Magyarországon, Olaszország, Kelet-Franciaország, Svédország és az Északamerikai Egyesült-Államok tejtermelésénél. A tejárak általában csökkenőben vannak, csupán Észak-Olaszországban, továbbá csekély mértékben Magyarországon, Belgiumban, Norvégiában van némi áremelkedés. Angolországban és az Északamerikai Egyesült-Államokban az árak nagyban alatta állanak a tavalyiaknak. Kanadában, Dániában és Hollandiában változatlanok az árak. Árcsökkenés van azonban Ausztriában, Németországban, Svédországban és részben Norvégiában, Angolországban és az Északamerikai Egyesült-Államokban rendszeresen be szokott következni tavasszal a tejárak csökkenése. A tejárak viszonyítva a múlt negyedhez, általában csökkenőben vannak. A bő tejtermelés és az ezzel beállott nagy kínálat következtében a sajtárak nagy átlagban csökkentek az európai kontinensen, esupán Angliában, Hollandiában és Franciaországban van némi áremelkedés, továbbá az Északamerikai Egyesült-Államokban is

javultak az árak. A vajárak általában csökkenőben vannak. Az emelkedő vajtermelésen kívül még az is hozzájárult az árcsökkenéshez, hogy bő és olcsó kínálat van a disznózsírban és növényi zsiradékokban. A jövő hónapban a tej- és tejtermékek áralakulása nagyrészt a takarmánytermeléstől függ és a helyzet lényegesen változhat. Egyelőre azonban jó takarmánytermésre van kilátás, ami a tejtermelés emelkedését vonja maga után.

A Panama-csatornát megnyitották.

Május 9-ike óta a hajók rendszeresen közlekednek a Panama-csatornán keresztül.

Rendőrség államosítása. A szomszédos vármegye székhelyén, Szombathelyen az államosításra való tekintettel holnaptól kezdve új egyenruhás rendőrök fognak már őrt állani. Új sapkájuk lesz és pedig olyan, mint amilyeneket a budapesti rendőrök viselnek, csak hogy Szombathely város címeivel. A sapka feketén lakkozott és ezüstözött csúcsban végződik.

Közegészség.

Csatornázási mizériák.

Az általános csatornázás tervei már jó ideje visszaérkeztek a miniszter jóváhagyásával oly csekély változtatásokkal, amelyeket a mérnöki hivatal egy-kettőre végre hajthat.

Röviden mutatunk csak reá arra a lehetetlen helyzetre, amely városunkban az általános csatornázás hiányában fennáll.

Ott, ahol se régi, se új csatorna nincs, a szennyvíz sajnos az utcára folyik, ami télen felette kellemetlen, mert fagy beálltával a közlekedés biztonságát veszélyezteti. A csatornázatlanság legrettenetesebb következményei azonban nyáron tapasztalhatók, amikor az utcára kifolyó szennyvíz bűze rontja a levegőt, ami viszont közegészségügyi szempontból nagyon is kifogásolható.

Igen sok utcánk egyáltalában csatornázatlan, igen sok helyen egész utcasorok lakosságát irthatná ki egy esetleges, komolyabban fellépő fertőző betegség, mert a piszok és bűztől megromlott levegő melegágya a bacillusok tömkelegének. A város szívében fekvő házak csatornázatlanok és nincsenek vízvezetékekkel ellátva; a belvárosi házak egy része lakásra alkalmatlan s míg a csatornázás ügye rendbe nem jő, nem is lehet kilátás arra, hogy a belső részekben az építkezési kedv fellendüljön.

Az általános csatornázással az utburkolások is kapcsolatban vannak. Addig, amíg a csatornázás végrehajtva nincs, minden polgár sajnálattal kell, hogy nélkülözze a közlekedésre kifogástalanul alkalmas és így akadályok nélkül használható utakat.

Ijesztő módon szaporodik nemcsak a fővárosban, hanem a vidéken is a dologtalan munkanélküliek száma. A csatornázás és utburkolás végrehajtása sok nélkülözhető családnak adna kenyeret, szociális szempontból is indokolt tehát azon kérelmünk, hogy a közmunkák mielőbb megkezdessenek.

A miniszter már felhívta a város figyelmét arra, hogy a szennyvizet a patakokba bevezetni nem szabad. Ezen figyelmeztetés ellenére ez mégis megtörtént, amennyiben mindkét patakunk bőven vízzel magával az oda nem való dolgokat. Minden pillanatban elrendelheti a miniszter — akár van rá pénzünk jelenleg, akár nincs — a csatornázás azonnali végrehajtását.

A mint egyébként értesülünk: már is feljelentés érkezett ez ügyben a minisztériumhoz, mert a patakok vize fertőzi a Rábát s annak vizéből már pusztul a halállomány.

Közegészségi, közbiztonsági, városrendészeti és szociális érdekek szükségessé teszik, no meg a város jó hírve is megköveteli a rég vajudó kérdésnek halaszthatatlan, sürgős megoldását.

Szellemeskedések.

Magasságmérő. Hegyiszálló vendéglőse: „Tisztelt tanár ur! mondja meg, kérem, miről lehet megtudni így a hegyeken, mily magasságban vagyunk a tenger színe fölött?”

Tanár: „Legkönnyebben a szálló számlájának a magasságáról.”

Gyorsaság. Egy csipkedő uriember az egyik vicinális vasútra azt a megjegyzést tette, hogyha a kezdő állomáson feladnak egy borjut, a végállomásra érve már ökörre nőtt.

Névjegy. Mondják, hogy a híres élcélő, Saphir, egy színészt erősen megbírált, a mit az azután avval akart megtorolni, hogy elment Saphir lakására s ajtajára krétával a „szamár” szót írta. Saphir felismerte a kézírást, s másnap elment az illetőhöz, megköszönte becses látogatását, „mert, ugymond, a névjegyét az ajtómon találtam.”

Bizonyos. Az egyik nő nagyon erősítgette, hogy 24 évnél nem idősebb. Egyik rosszmájú ismerőse közbeszól: „Igen, mert már tíz évvel ezelőtt azt előttem afölötti vita alkalmával bebizonyította. Akkor még egy félév hiányzott a 24-ből!”

Az érdemrend. Spontini főzeneigazgatónak tudvalevőleg igen sok érdemrend díszítette a mellét. Egyik kántor azok láttára azt a megjegyzést kockáztatta a jeles úr előtt, hogy ő soha nem olvasta, hogy Mozart valami érdemrendet viselt. Mire Spontini igen nemesen felelt: „Annak nem is volt reá szüksége!”

„Melyik a jobbik? „Ide hallgass barátom, mondá az egyik, igen jó élcet mondok neked!” Várj egy kicsit, mondja a másik, én még jobbat akarok mondani!”

Finom védelem. Egyik főlebbvaló kelleténél többet szokott inni. Hivatalvizsgálatot tartván egyik alantósánál, mindent rendben talált. Elismerését nyilvánította afölött, de amellet azt a megjegyzést is kockáztatta! hogy azt mondják róla a rossz nyelvek, hogy kelleténél mélyebben néz az ivópohárba. „Nagyságos uram, sietett feleletével az alantós, ugyanazt mondják Nagyságodról is a rágalmozók, de én azt el nem hiszem!”

Figyelmeztetés. A kis Mikus rosszkodik. Megfenyegetik, hogy a tyukólba zárják. „Nem bánom, mondja, de akkor hiába fogtok benne tojást keresni!”

Nyilttér.*)

Nyilatkozat.

A „Petőfi” könyvnyomda részvénytársaságnak a „Sopron” f. hó 14-iki 39. számában közzétett „Figyelmeztetésére” ezennel a valósághoz híven kijelentem, hogy nevezett részvénytársaság részére való tevékenységemet már 1913. évi szeptember hó végével önként beszünttettem és azóta nevezett könyvnyomda részére rendelést nem kértem és nem is fogadtam el.

1914. évi február hó 1-vel a helybeli „Piri és Székely könyvnyomda, könyvkötészet és vonalzóintézet” képviselőjét váltaltam el és úgy mint eddig, ezentúl is leszek bátor ezen cég megbízásából és cégjegyének előmutatása mellett mélyen tisztelt rendelőimnél tiszteletemet tenni és kérem, hogy becses rendeléseiket nekem fenntartani szíveskedjenek.

Sopron, 1914. május hó 14-én.

Oberlohr Károly.

*) Az ezen rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Május 1-én áthelyeztem üzletemet a Várkerület 115. szám alatt lévő eddigi Gruber-féle csemegeüzlet helyiségébe, miután mostani, a Müller P.-utcában lévő bolthelyiségem nem elég tágas üzleti forgalmam lebonyolítására. Költözködésem miatt az összes jelenleg raktáromon lévő perzsa szőnyegek, arany- és ezüsttárgyak, ékszerek mélyen leszállított árban kerülnek eladásra. Minden törekvésem odairányul, hogy nagyon tisztelt vevőim legkényesebb igényeit is minden tekintetben kielégítek. Becses pártfogásukat a jövőre is kérve, vagyok tisztelettel Rosenstingl József aranyműves, régiség- és észerkereskedő.

Vendéglő átvétel és megnyitás.

A n. é. közönség tudomására adom, hogy a Wurm-féle vendéglőt **Ógabonater 22. szám** alatt átvettem és azt saját nevemen tovább vezetem.

Liesingi sör, jó borok és izletes konyha,
úgyszintén a legpontosabb kiszolgálás.
Számos látogatást kér
Weninger János
vendéglős.

Szives figyelmeztetésül!

Tévedések elkerülése végett és más rosszabb minőséggel való elcserélés kikerülése végett ez uton is figyelmeztetem, hogy az eredeti

Winzendorfi mész

mely tudvalevőleg a legjobb, kizárólag csak nálam kapható

Kunz Ottó

fa-, szén- és mész-raktár **SOPRON, Rákóczi-utca 4. sz. és Déli vasút.**
Telefon 280. Telefon 280.

Winzendorfi mészművek egyedárusítója.

Vendéglő-átvétel.

A n. é. közönség becses tudomására adom, hogy a Peck-féle vendéglőt **Várkerület 5. sz.** alatt átvettem és azt saját nevemen tovább vezetem. **Kitünő sör, jó borok és izletes konyha,** úgyszintén a legpontosabb kiszolgálás.
Számos látogatást kér

Káhr Alajos,
vendéglős.

A külvárosban egy

háromszobás lakás

a hozzátartozó mellékkeliségekkel augusztus 1-ére kiadó. — Cím e lap kiadóhivatalában.

Kiadójog-tulajdonos: Csukovits János.

Hová menjünk szórakozni?

Fel az „Alm“ vendéglőbe, mely a soproni közönség kedves kiránduló helye.

Liesingi sör, jó borok és izletes ételek, úgyszintén a legpontosabb kiszolgálás.

Számos látogatást kér **Horváth Antal**
„Alm“-vendéglős.

Nemzetközi törpe- (Liliput)

CIRKUS

Sopronban a szénatéren

Magyarországon először!

A legkisebb artisták és legkisebb lovak!
Az artisták 70—105 cm magasak és 16—46 évkorúak. — A lovak 65—90 cm magasak.

Vasárnap, május hó 17-én
2 nagy előadás.

Délután 4 órakor:
családi és gyermek-előadás

Este 8 órakor:

Bucsu-előadás

Helyárak: Zártszék K 2.—, I. hely 1.50, II. hely K 1.—, III. hely 60 fill., állóhely 40 fill. — Katonák és gyermekek fél helyárakat fizetnek.

A legszebb és legolcsóbb

**ruggyanta-
bélyegzőt**

legjobb anyagból készít

Váradi Ignác
Sopron, Ötvös-utca 8. sz.

Alapított 1773. — Telefon 113.
Irógép-szallag s kellékek dús raktára.

Habermann Gyula

Sopron, Várkerület 81. sz.

Telefon-szám 371.

Alkalmi ajándékok!

Olcsó árak!

Figyelmes kiszolgálás!

PIRI ÉS SZÉKELY

KÖNYVNYOMDA 00
KÖNYVKÖTÉSZET 0
VONALZÓINTÉZET

SOPRON, HÁROMHÁZTÉR

(a városház mellett)

Telefon 394. Elvállaljuk az összes nyomdai munkák elkészítését, u. m.: műveket, hírlapokat, folyóiratokat, ipari és kereskedelmi nyomtatványokat, cégkártyákat, falragaszokat, röpiratokat stb.

Az összes könyvkötő- és vonalozási munkákat a legpontosabb kivitelben, olcsó áron vállaljuk.

Üzleti könyvek raktáron

Neuber Ferenc

fegyverműves

Wr.-Neustadt (Alsó-Ausztria)

ajánlja sajátgyártmányu **egy és kétcsövű sörétes és golyósfegyvereit** Hahnen- és Hammerles-Systemben, Ejektorral és anélkül, **cél- és szobafegyvereit,** különösen ajánlom a **hegyi ismétlő-fegyvereimet** 6.7, 7, 8, 9 és 10.7 mm cal.-ben. Önműködő sörétesfegyverek és rövidfegyverek, Bayard-puskák és pisztolok, Browningpisztolok, revolverek, flobert-fegyverek, töltények és kellékek.

A megrendelések pontosan a megadott utasítások szerint lesznek elvégezve és minden munkámért jótállást vállalok.

Árjegyzék kívánatra azonnal megküldetik.

Ajánlja nagy raktárát norinbergi, diszmű- és játékarukban. Berndorfi evőeszközök és fémárúk gyári árban. Utazó kosarak, bőröndök és kézi táskák minden kivitelben. —

Különféle sport-cikkek, tennis-raketek és labdák, futbalok, bel- és külföldi gyártmányok.

Acélárúk, ollók és zsebkések, borotva-készülékek a legegyszerűbbtől a legfinomabb minőségben. Francia illatszerek nagy választékban. Kefeárúk, fésűk és toilett-tükrök csakis elsőrangú gyártmányok jótállás mellett.